

Άγαφορά

Σε μεγάλο βαθμό διαφοροποιημένες, εδώ και μερικά χρόνια, οι συνδέσεις ήχου και εικόνας τείνουν σήμερα να τυποποιηθούν για το μεγαλύτερο καλό των χρηστών που είμαστε φυσικά όλοι μας, λίγο ή πολύ. Αυτή η τυποποίηση δεν μπορεί εντούτοις να γίνει σε μια μέρα και λαμβάνοντας

Συνδέσεις audio

υπόψη την ταχύτητα της ανανέωσης του συνόλου των οικιακών συσκευών εικόνας και ήχου, είναι ακόμη και σήμερα σύνηθες να συναντούμε τους πιο αταίριαστους μεταξύ τους συνδέσμους. Εξάλλου, αν σας τύχει να πρέπει να συνυπάρξουν συσκευές που προέρχονται από διαφορετικούς “κόσμους”, όπως για παράδειγμα, ένας επαγγελματικός ενισχυτής και ένας οικιακός αναγνώστης CD, θα παρατηρήσετε πολύ γρήγορα ότι καθένας από αυτούς χρησιμοποιεί τις δικές του στάθμες και τους δικούς του συνδέσμους.

Aπό το άρθρο απαντάει στις ερωτήσεις σας παρουσιάζοντάς σας όλες τις τυποποιημένες συνδέσεις και διατάξεις των συνδέσμων που μπορούμε να συναντήσουμε σήμερα στον κόσμο του ήχου και της εικόνας, σε οικιακό ή ημι-επαγγελματικό επίπεδο. Αφού θα το διαβάσετε, θα γνωρίζετε πλέον να υλοποιείτε όλες τις καλωδιώσεις τις οποίες μπορεί να έχετε ανάγκη και γ' αυτό θα πούμε μερικά λόγια για την κατασκευή τους ως συμπέραμα αυτού του άρθρου. Το θέμα είναι εντούτοις αρκετά μεγάλο και ας το ξεκινήσουμε χωρίς καθυστέρηση.

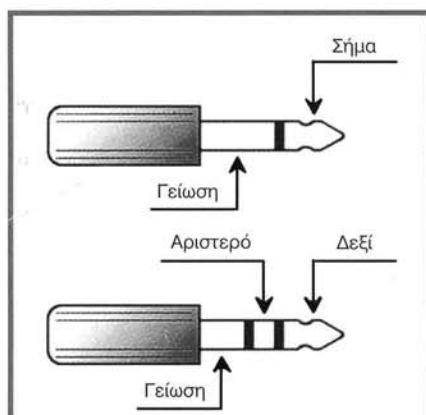
ΕΝΑΣ ΠΡΟΓΟΝΟΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ.

Ο πρώτος σύνδεσμος ήχου που πραγματικά χρησιμοποιήθηκε ευρύτατα, υπήρξε το “καρφί” (Jack), το οποίο όπως μαρτυρά και το ονόμα του μας ήρθε από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Μετά από μια περίοδο σχετικής πτώσης, κυρίως στην δεκαετία του '70 όπου ο σύνδεσμος DIN, για τον οποίο θα μιλήσουμε σε λίγο, παρουσιάστηκε παράλληλα με αυτόν, βρίσκεται σήμερα σε επιστροφή αν και προσανατολίστηκε σε μερικές εφαρμογές που είναι κάπως ιδιαίτερες.

Οι ακροδέκτες ενός jack είναι πάντα πολύ απλοί αφού το μονοφωνικό jack δεν διαθέτει παρά μόνο δύο επαφές και το στερεοφωνικό jack τρεις. Στο

σχήμα 1 φαίνεται λοιπόν οτιόηποτε θα πρέπει να γνωρίζετε για το θέμα αυτό.

Όποια και αν είναι η σύνδεση που οδηγεί, η εξωτερική επαφή η οποία είναι σε επαφή με το ίδιο τον κορμό του jack στα μεταλλικά μοντέλα, είναι η σύνδεση της γείωσης, ενώ οι εσωτερικές επαφές χρησιμοποιούνται για το ωφέλιμο σήμα. Σε μια στερεοφωνική σύνδεση, ο διαχωρισμός του δεξιού και αριστερού καναλιού δεν γίνεται όπως τύχει αλλά όπως

Σχήμα 1: Συνδέσεις των μονοφωνικών και στερεοφωνικών συνδέσμων Jack που χρησιμοποιούνται στον ήχο για όλες τις διαθέσιμες διαμέτρους.

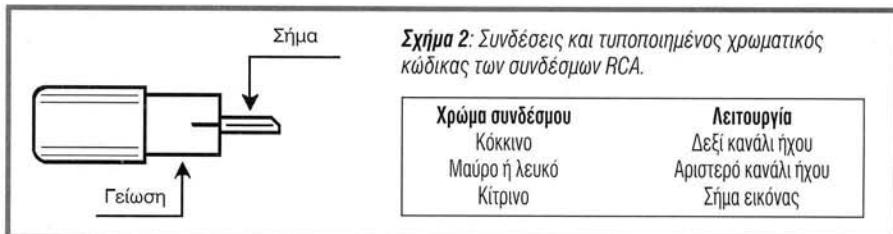
Άρσενικοι και θηλυκοί σύνδεσμοι RCA για καλώδια και για τυπωμένα κυκλώματα.

video

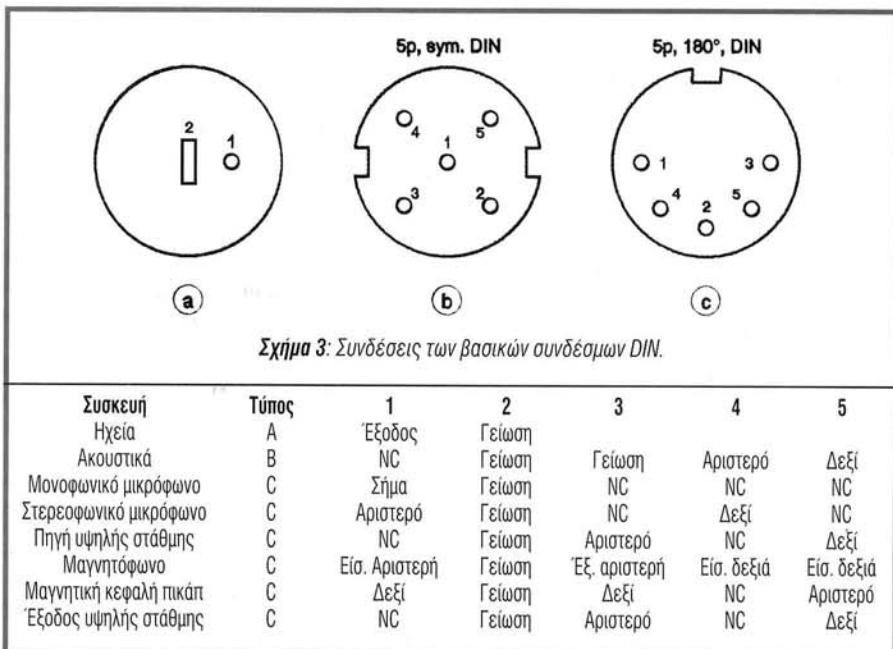
φαίνεται στο σχήμα 1.

Τα jack υπάρχουν σήμερα σε τρεις τυποποιημένες διαμέτρους: 2,5 mm (αποκλειστικά μονοφωνικό), 3,5 mm (μονοφωνικό και στερεοφωνικό) και 6,35 mm (μονοφωνικό και στερεοφωνικό). Η βασική χρήση σήμερα των jack στον ήχο γίνεται στα ακουστικά με στερεοφωνικά jack 3,5 mm για τα φορητά και τα 6,35 mm για τις σταθερές συσκευές (ενισχυτές, πλεοπτικούς δέκτες, κλπ). Τα συναντούμε επίσης, αλλά σε μονοφωνική έκδοση, ως συνδέσμους μικροφώνων σε μερικούς ενισχυτές. Τελικά, εμφανίζονται στις κάρτες ήχου των υπολογιστών, στις μονοφωνικές και στερεοφωνικές εκδόσεις των 3,5 mm για τις εισόδους και εξόδους γραμμής καθώς και της ίχνου αυτών των καρτών, όπου το μικρό τους μέγεθος κάνει θαύματα. Συμπαγείς προσαρμοστές (adapters), όπως αυτοί που φαίνονται στις φωτογραφίες μας, υπάρχουν στο εμπόριο για να καταφέρετε να περάσετε από την μια διάμετρο του jack στην άλλη με σχεδόν όλους τους πιθανούς συνδυασμούς.

Παρατηρούμε τελικά, ότι τα jack χρησιμοποιούνται επίσης για την σύνδεση της τροφοδοσίας σε πολυάριθμες μικρές συσκευές και σε αυτή την περίπτωση βλέπουμε την εμφάνιση δυο άλλων μοντέλων που είναι το jack του 1,3 mm και αυτό των 2,1 mm. Δεν υπάρχει καμιά τυποποίηση σε ότι αφορά την σύνδεση τους και την πολικότητα της τάσης αφού εξαρτάται από τον ίδιο τον κατασκευαστή της συσκευής.

Σχήμα 2: Συνδέσεις και τυποποιημένος χρωματικός κώδικας των συνδέσμων RCA.

Σχήμα 3: Συνδέσεις των βασικών συνδέσμων DIN.

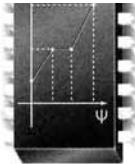
Συσκευή	Τύπος	1	2	3	4	5
Ηχεία	A	Έξοδος	Γείωση			
Ακουστικά	B	NC	Γείωση	Γείωση	Αριστερό	Δεξιά
Μονοφωνικό μικρόφωνο	C	Σήμα	Γείωση	NC	NC	NC
Στερεοφωνικό μικρόφωνο	C	Αριστερό	Γείωση	NC	Δεξιά	NC
Πηγή υψηλής στάθμης	C	NC	Γείωση	Αριστερό	NC	Δεξιά
Μαγνητόφωνο	C	Εισ. Αριστερή	Γείωση	Έξ. αριστερή	Εισ. δεξιά	Εισ. δεξιά
Μαγνητική κεφαλή πικάπ	C	Δεξιά	Γείωση	Δεξιά	NC	Αριστερό
Έξοδος υψηλής στάθμης	C	NC	Γείωση	Αριστερό	NC	Δεξιά

ΕΝΑΣ ΠΡΟΓΟΝΟΣ ΠΟΥ ΗΡΩΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ

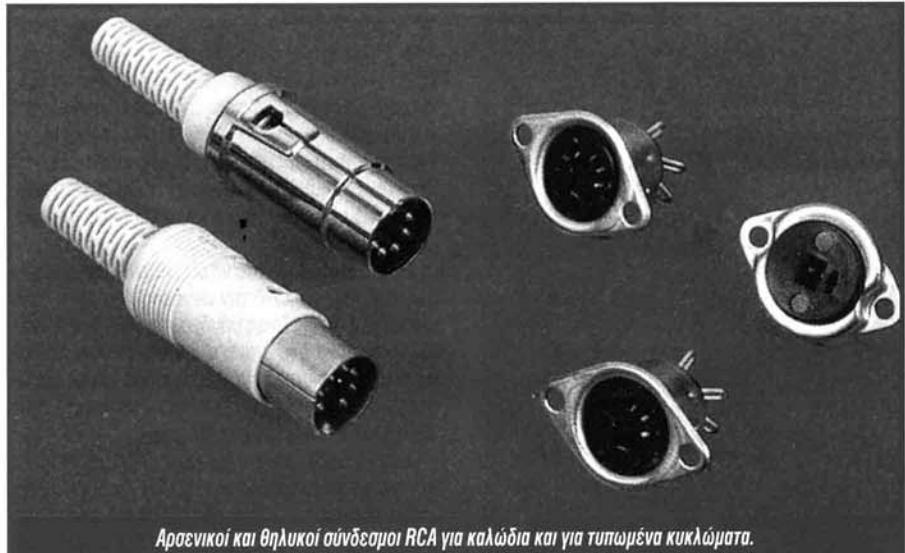
Αν και είναι το ίδιο παλαιός όπως και το jack, ο σύνδεσμος RCA είναι σήμερα ο σύνδεσμος οικια-

το καλώδιο αλλά οι είσοδοι και οι έξοδοι των συσκευών στις οποίες είναι συνδεδεμένο. Εντούτοις υπάρχει μια μικρή τυποποίηση στο επίπεδο των χρωμάτων των συνδέσμων σε διεθνές επίπεδο.

- το δεξιό κανάλι του ήχου χρησιμοποιεί συνδέσμους

Άγαφορά

Αρανικοί και θηλυκοί σύνδεσμοι RCA για καλώδια και για τυπωμένα κυκλώματα.

RCA κόκκινου χρώματος,

- το αριστερό κανάλι του ήχου χρησιμοποιεί συνδέσμους RCA λευκού ή μαύρου χρώματος,
- το σύνθετο σήμα εικόνας (composite video) χρησιμοποιεί συνδέσμους RCA κίτρινου χρώματος.

Σε χρήση που αφορά καθαρά τον ήχο, τα ζεύγη καλώδιων με συνδέσμους RCA είναι προφανώς εναλλάξιμα μεταξύ τους αλλά πρέπει να αποφύγετε εντούτοις να χρησιμοποιήσετε καλώδια που είναι εξοπλισμένα με συνδέσμους RCA που προορίζονται για τον ήχο σε εφαρμογές σύνδεσης εικόνας. Θα δείτε το γιατί στο τέλος του άρθρου όταν θα πάμε μερικά πράγματα για τα καλώδια.

ΕΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΧΕΔΙΟΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΕΙ

Είναι μια Ευρωπαϊκή κατασκευή και αντικείμενο μιας τέλειας τυποποίησης, ενώ ίσως μερικοί να πουν ότι είναι και υπερβολική. Ο σύνδεσμος DIN γιγάρισε τις δόξες του στην δεκαετία του '70, αλλά καθώς ούτε οι Αμερικανοί, ούτε οι Ιάπωνες δεν τόλμησαν να τον υιοθετήσουν, σήμερα έχει σχεδόν εξαφανιστεί. Πολλές συσκευές, οι οποίες είναι εξοπλισμένες με αυτούς τους συνδέσμους βρίσκονται ακόμη σε λειτουργία και εκτιμούμε ότι είναι εντούτοις χρήσιμο να σας παρουσιάσουμε τις τυποποιημένες συνδέσεις που είναι οι πιο διαδεδομένες.

Όπως χωρίς αμφιβολία θα το γνωρίζετε, οι σύνδεσμοι DIN είναι κυλινδρικοί και διαθέτουν από 2 ως 8 εσωτερικές επαφές. Οι πιο διαδεδομένοι είναι αυτοί με τις δύο επαφές για τα ηχεία και αυτές των τριών επαφών ή των πέντε επαφών για τις συνδέσεις ήχου χαμηλής στάθμης.

Ακόμη και αν οι επαφές μπορούν να κατανεμηθούν σε 180Α ή 270Α, οι σύνδεσμοι των 5 επαφών στις 180Α είναι (ή ήταν) οι πιο κοινοί για χρήση στον ήχο. Θα βρείτε λοιπόν στο σχήμα 3 τις τυποποιημένες συνδέσεις (σύμφωνα με το πρότυπο DIN) των συνδέσμων DIN ήχου που χρησιμοποιούνται συχνότερα.

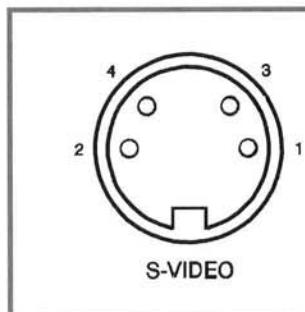
Παρατηρήστε ότι αυτοί οι σύνδεσμοι θα μπορούσαν να είναι μόνο είσοδοι, μόνο έξοδοι ή ακόμη είσοδοι/έξοδοι όπως για παράδειγμα στην πε-

ρίπτωση ενός μαγνητοφώνου.

Αυτό απλούστευε πην καλωδίωση πίσω από τις συσκευές εφόσον ένα μόνο καλώδιο DIN αρκούσε για να συνδέσετε ένα μαγνητόφωνο σ' έναν ενισχυτή ήχου ενώ σήμερα χρειάζονται τέσσερα καλώδια τύπου RCA. Αυτό έκανε δυστυχώς αυτή την καλωδίωση πιο δύσκολη να διαβαστεί αφού δεν γνωρίζαμε απαραίτητα το περιεχόμενο του καλωδίου. Ακόμη, βρίσκαμε καλώδια "ευθείας σύνδεσης" (ή καλώδια ένα προς ένα) και καλώδια "διασταύρωσης", έτσι, ώστε η έξοδος της μιας συσκευής να μπορεί να περάσει στην είσοδο μιας άλλης και αντίθετα. Αυτό δεν συμβαίνει σήμερα με τα καλώδια RCA αφού είμαστε εμείς, οι οποίοι διασταύρουμε τα καλώδια συνδέοντας την έξοδο μιας συσκευής στην είσοδο μιας άλλης όταν αυτό είναι απαραίτητο.

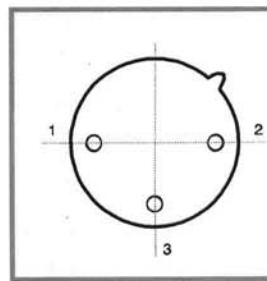
ΕΝΑΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ DIN ΝΑΙ, ΆΛΛΑ ΕΝΑΣ MINI....

Ο μόνος σύνδεσμος DIN που συναντούμε ακόμη και σήμερα και όλο και συχνότερα, είναι ο σύνδεσμος πίνι DIN 4 επαφών που αποκαλείται επίσης σύνδεσμος S-video, S-VHS, Y/C ή Ushiden. Χρησιμοποιείται για τις συνδέσεις εικόνας ποιότητας, γιατί αντίθετα με τον σύνδεσμο RCA που οδηγεί σύνθετο σήμα εικόνας, μεταφέρει ξεχωριστά τις συνιστώσες φωτεινότητας (ή Y) και χρωματοποίησης (ή C) ενός έγχρωμου σήματος εικόνας. Κάθε παρεμβολή μεταξύ αυτών των δύο σημάτων αποφεύγεται λοιπόν και η ποιότητα της εικόνας που λαμβάνεται είναι πολύ καλύτερη. Αυτός ο σύνδεσμος εμφανίζεται λοιπόν λογικά στις συσκευές εικόνας υψηλής ποιότητας, όπως μαγνητοσκόπια, βιντεοκάμερες S-VHS, Hi-8 και αναγνώστες DVD. Τον συναντούμε επίσης όλο και συχνότερα στους τηλεοπτικούς δέκτες που ανήκουν επίσης στην υψηλή ποιότητα, αφού χρησιμοποιούνται για την διαχείρι-

Σχήμα 4: Συνδέσεις του συνδέσμου mini-DIN ή συνδέσμου Ushiden, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στο σήμα S-video.

Αριθμός ακροδέκτη	Σήμα
1	Γείωση φωτεινότητας
2	Γείωση χρώματος
3	Φωτεινότητα
4	Χρώμα

Λειτουργία

Συμμετρικό μονοφωνικό σήμα
Συμμετρικό μονοφωνικό σήμα & τροφοδοσία
Ασύμμετρο μονοφωνικό σήμα

1

Γείωση
Γείωση
Γείωση & σήμα -

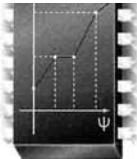
2

Σήμα +
Σήμα + και τροφοδ. +
Σήμα +

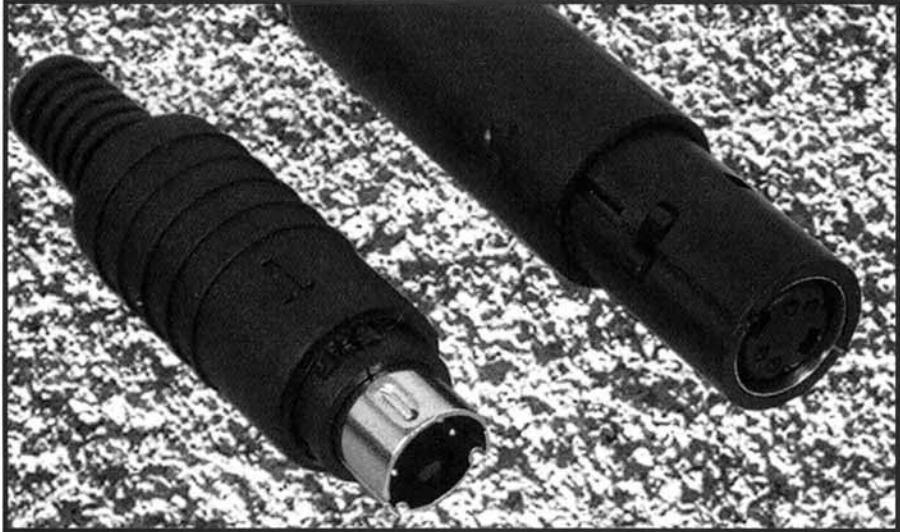
3

Σήμα -
Σήμα - και τροφοδοσία -
NC ή συνδεδεμένο στον ακροδέκτη 1

Σχήμα 5: Συνδέσεις των συνδέσμων XLR τριών επαφών.

Άραφορά

Οι σύνδεσμοι mini-DIN ή Ushiden που χρησιμοποιούνται για τις συνδέσεις S-video

στη σήματος.

Η συνδεσμολογία τους φαίνεται στο σχήμα 4 και δεν χρειάζεται κανένα επιπλέον σχόλιο. Παρατηρήστε εντούτοις, ότι με την ίδια λογική που εφαρμόζεται στους συνδέσμους RCA, ο σύνδεσμος S-video έχει κυρίως κίτρινο χρώμα.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ

Οι ανάγκες των επαγγελματιών του ήχου είναι αρκετά διαφορετικές απ' ότι αυτές που έχει το ευρύ κοινό. Λαμβάνοντας υπόψη τις αντιξόπητες του περιβάλλοντος στο οποίο πρέπει να επιβιώσουν, οι επαγγελματίες επιθυμούν στην πράξη αξιόπιστους συνδέσμους, στιβαρούς και συνδέσεις που μπορούν να δρομολογηθούν σε μεγάλες αποστάσεις

για τα σήματα ήχου με τις ελάχιστες αλλοιώσεις. Για να γίνει αυτό, οι συμμετρικές συνδέσεις ή διαφορικές, χρησιμοποιούνται υπό την μορφή ζευγών θωρακισμένων καλωδίων.

Ξεκινώντας από αυτή την παρατήρηση, η εταιρεία CANNON ήταν η πρώτη η οποία πρότεινε έναν σύνδεσμο, ο οποίος ονομάζεται σύνδεσμος CANNON ή σύνδεσμος XLR, κατάλληλος να ικανοποιήσει όλες τις απαίτησεις. Αυτός ο σύνδεσμος που μοιάζει ως προς τους ακροδέκτες του μ' έναν χονδρό σύνδεσμο τύπου DIN, διαθέτει σε γενικές γραμμές τρεις επαφές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διαφόρους τρόπους. Εδώ και μερικά χρόνια, κάθε κατασκευαστής έκανε ότι ήθελε, γεγονός που οδηγούσε σε μερικά προβλήματα στις συνδέσεις με αρκετές αναστροφές φάσης των ανεπιθύμητων σημάτων. Από τότε, η καλωδίωση αυ-

τών των συνδέσμων έγινε το αντικείμενο μιας Ευρωπαϊκής τυποποιήσης CE η οποία πρέπει λοιπόν να είναι σύμφωνη με τις ενδείξεις του σχήματος 5.

Παρατηρούμε ότι ο σύνδεσμος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την δρομολόγηση συμμετρικών σημάτων ήχου, κάτιο που οποίο είναι και ο πρωταρχικός του ρόλος, αλλά επίσης, αν είναι απαραίτητο, ασύμμετρα σήματα ήχου όπως αυτά τα οποία συναντώνται συνήθως στις πχητικές εγκαταστάσεις μεγάλων χώρων.

Στην αρχή, όλοι οι σύνδεσμοι XLR ήταν συμπαγείς, με κλειδώμα, πολύ αξιόπιστοι και μπορούσαν να επιβιώσουν στις χειρότερες συνθήκες επάνω στην οικνή συναυλιών χωρίς να εμφανίσουν σημαντική υποβάθμιση του σήματος. Σήμερα βρίσκουμε μια μεγάλη γκάμα από συνδέσμους αυτού του τύπου όπου το χειρότερο επισκιάζει το καλύτερο και ο μόνος λόγος για να χρησιμοποιήσετε έναν σύνδεσμο XLR δεν είναι δυστυχώς πια το ξεασφαλισμένης ποιότητας κέλυφος. Κατά τις αγορές σας, ποτέ να μην ξεχάσετε ότι ένας σύνδεσμος είναι ένα μηχανικό εξάρτημα και ότι η καλής ποιότητας μηχανική αντοχή, τα καλά μέταλλα, τα τημάτα που είναι καλά ταιριασμένα μεταξύ τους, κλπ, κοστίζουν ακριβά. Το θαύμα σε αυτόν τον τομέα δεν υπάρχει ακόμη.

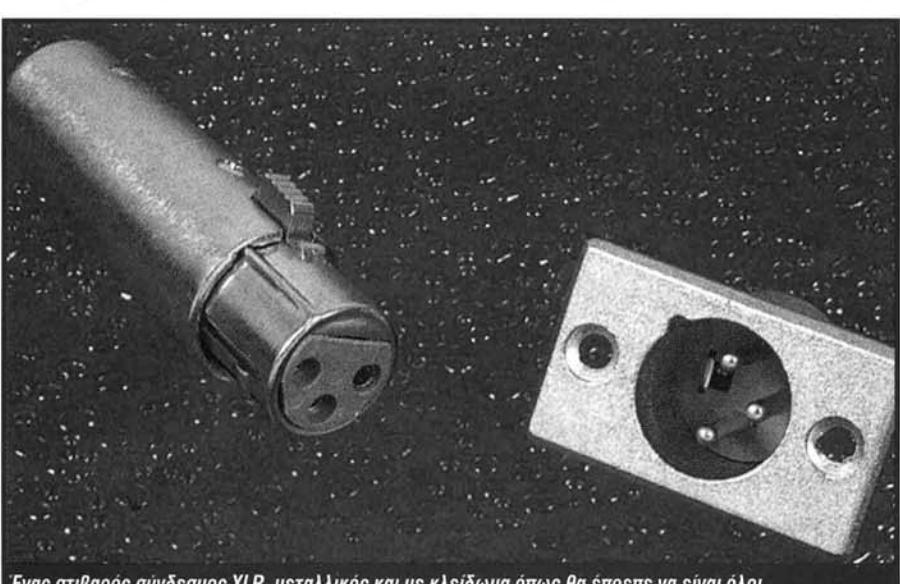
Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ SCART

Γαλλική κατασκευή από την αρχή, ο σύνδεσμος Scart έχει πετύχει σήμερα να υπεριστάσει σιγά-σιγά ως ένα πρότυπο σύνδεσης στις συσκευές που αναμγύνουν τον ήχο και της εικόνα είτε πρόκειται για τηλεοπτικούς δέκτες, μαγνητοσκόπια, δορυφορικούς δέκτες, ακόμη και αναγνώστες DVD. Αν και η αρχή του εμφάνισε πολλές γκάφες, μερικοί κατασκευαστές που δεν είχαν διαβάσει το πρότυπο ή το οποίο διαβάσει πολύ βιαστικά, έτσι, ώστε και μπέρδεψαν τις εισόδους με τις εξόδους, κάτιο που δεν συμβαίνει πλέον σήμερα. Είναι βασικά πολύ εύκολο στις μέρες μας να συνδέσουμε μεταξύ τους δύο συσκευές που είναι εξοπλισμένες με έναν σύνδεσμο αυτού του τύπου.

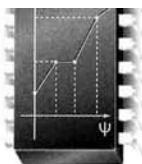
Στο σχήμα 6 φαίνεται η τυποποιημένη σύνδεση ενός τέτοιου συνδέσμου. Καλωδίωση που λίγο θα σχολιάσουμε γιατί η πολυπλοκότητά της το δικαιολογεί και διότι αυτό θα σας επιτρέψει να καταλάβετε γιατί όλοι οι σύνδεσμοι SCART δεν είναι συμβατοί. Στην πραγματικότητα μπορούν να είναι περισσότερο ή λιγότερο πλήρεις.

Από την πλευρά του ήχου, όλα είναι πολύ απλά διότι ο σύνδεσμος SCART διαθέτει, στην πραγματικότητα, εισόδους και εξόδους στερεοφωνικού ήχου που είναι ξεκάθαρα αναγνωρίσιμες. Για τις συσκευές που είναι αποκλειστικά μονοφωνικές, η δεξιά και αριστερή έξοδος πρέπει να παρέχουν το ίδιο σήμα. Σε ότι αφορά τις εισόδους, η αριστερή εισόδος είναι κανονικά η μονοφωνική εισόδος αλλά ο δύο εισόδοι μπορούν να συνδεθούν εσωτερικά αρκεί να διατηρηθεί η τιμή της ελάχιστης σύνθετης αντίστασης στα 4,7 kΩ.

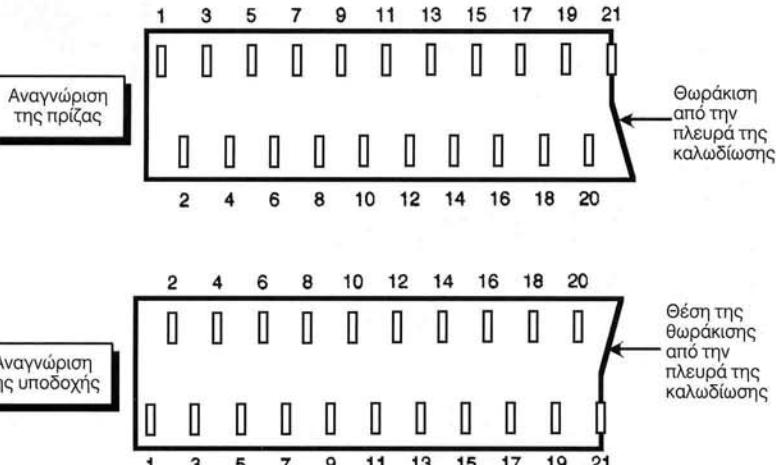
Από την πλευρά του σήματος εικόνας, τα πράγ-

Ένας στιβαρός σύνδεσμος XLR, μεταλλικός και με κλειδώμα όπως θα έπρεπε να είναι όλοι.

Άγαφορά

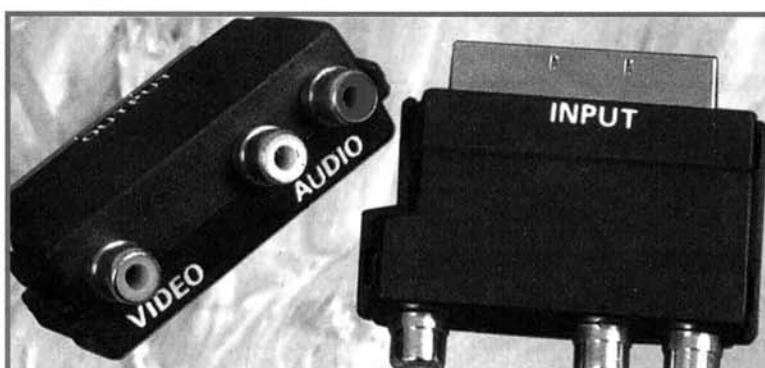

Σχήμα 6: Συνδέσεις του συνδέσμου SCART.

Ακροδέκτης	Σήμα
1	Δεξιά έξοδος ήχου
2	Δεξιά είσοδος ήχου
3	Αριστερή έξοδος ήχου
4	Γείωση ήχου
5	Γείωση συνιστώσας ΜΠΛΕ
6	Αριστερή είσοδος ήχου ή μονοφωνική είσοδος
7	Συνιστώσα ΜΠΛΕ
8	Αργή μεταγωγή
9	Γείωση συνιστώσας ΠΡΑΣΙΝΟΥ
10	Δεν προσδιορίζεται
11	Συνιστώσα ΠΡΑΣΙΝΟΥ
12	Δεν προσδιορίζεται
13	Γείωση συνιστώσας ΚΟΚΚΙΝΟΥ
14	Δεν προσδιορίζεται
15	Συνιστώσα ΚΟΚΚΙΝΟΥ ή χρωμικότητα S-video
16	Γρήγορη μεταγωγή
17	Γείωση σύνθετου σήματος βίντεο
18	Γείωση γρήγορης μεταγωγής
19	Έξοδος σύνθετου σήματος βίντεο (ή συγχρονισμού ή χρωμικότητας ανάλογα με την περίπτωση)
20	Έξοδος σύνθετου σήματος βίντεο (ή συγχρονισμού ή χρωμικότητας ανάλογα με την περίπτωση)
21	Θωράκιση του αρσενικού συνδέσμου

ματα είναι λίγο πιο μπερδεμένα διότι μπορεί να υπάρχουν επάνω στον ίδιο σύνδεσμο SCART, τρεις διαφορετικοί τύποι σημάτων:

- το κλασικό σύνθετο σήμα εικόνας (composite video) που αποκαλείται επίσης και CVBS που μεταφέρεται λοιπόν από τους ακροδέκτες 19 ή 20 ανάλογα με το αν είναι είσοδος ή έξοδος,
- το σήμα εικόνας στις βασικές του συνιστώσες ή σήμα RGB. Σε αυτή την περίπτωση τα σήματα εικόνας των συνιστωσών του κόκκινου, πράσινου και μπλε εμφανίζονται στους ακροδέκτες 15, 11 και 7 αντίστοιχα και τα σήματα συγχρονισμού περνούν από τους ακροδέκτες 19 ή 20 ανάλογα με

Προσαρμοστές σε κλειστό κέλυφος που επιτρέπουν την εξαγωγή των διαφόρων σημάτων ήχου και εικόνας στην είσοδο ή την έξοδο.

το αν πρόκειται για είσοδο ή για έξοδο,
- το σήμα εικόνας Y/C ή S-Video, για το οποίο έχουμε ήδη μιλήσει προηγούμενα, στην περίπτωση κατά την οποία το σήμα χρωμικότητας περνά από τον ακροδέκτη 15 που αρχικά προορίζοταν για την κόκκινη συνιστώσα του σήματος εικόνας, ενώ η φωτεινότητα περνά από τον ακροδέκτη 20.

Ο ίδιος σύνδεσμος SCART μπορεί λοιπόν να υποστηρίξει κάθε φορά το σύνθετο σήμα εικόνας και το σήμα εικόνα με συνιστώσες RGB. Είναι εξαλούη περίπτωση των περισσότερων που εξοπλίζουν τους σημερινούς τηλεοπτικούς δέκτες. Αντίθετα, σε ότι αφορά το S-video και το RGB, υπάρχει αναγκαστικά μια επιλογή που πρέπει να γίνει εφόσον η κόκκινη συνιστώσα καταλαμβάνεται από το σήμα της χρωμικότητας. Σε πολυάριθμους σύγχρονους τηλεοπτικούς δέκτες, υψηλής ποιότητας που είναι εξοπλισμένοι από περισσότερους συνδέσμους SCART, ο ένας είναι συνήθως συνδεδεμένος ως RGB και ο άλλος ως S-video.

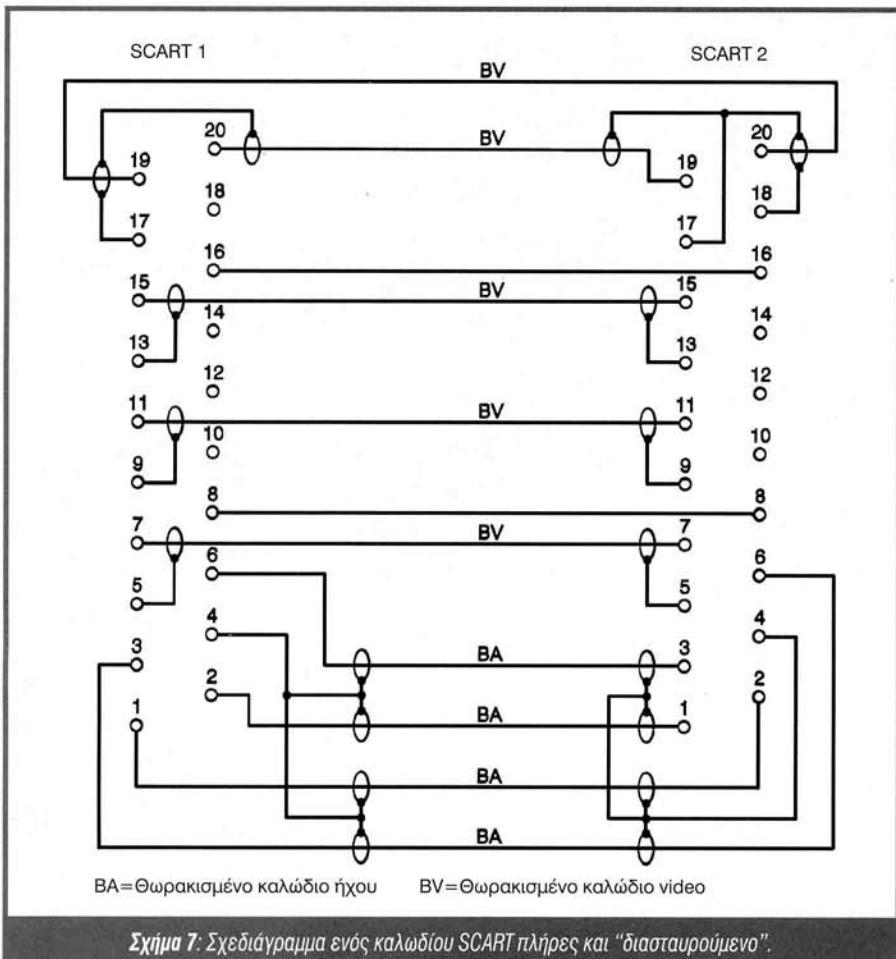
Ένα άλλο σημαντικό σήμα που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι αυτό με τη συνεχή τάση συγχρονισμού που εφαρμόζεται στον ακροδέκτη 8 που αποκαλούμε αργό συγχρονισμό. Εφόσον αυτή η τάση που προέρχεται από το εξωτερικό εφαρμόζεται σε μια συσκευή (τηλεοπτικός δέκτης, για παράδειγμα), πρέπει να αποκαταστήσει αυτόματα στο εσωτερικό τους απαραίτητους συγχρονισμούς για την επεξεργασία των σημάτων που εφαρμόζονται στον σύνδεσμο SCART. Με άλλα λόγια, αν παρακολουθείτε έναν επίγειο τηλεοπτικό σταθμό στον τηλεοπτικό σας δέκτη και συνδέσετε έναν σύνδεσμο SCART στον οποίο αυτή η τάση αργού συγχρονισμού εμφανίζεται, ο τηλεοπτικός δέκτης πρέπει λοιπόν να αναπαράγει τα σήματα που προέρχονται από τον σύνδεσμο SCART (εικόνας αλλά επίσης και ήχου) χωρίς την ανάγκη καμίας ενέργειας από μέρους σας.

Η τάση του γρήγορου συγχρονισμού που εμφανίζεται στον ακροδέκτη 16 είναι λιγότερο συχνή. Λειτουργεί όπως και ο αργός συγχρονισμός αλλά για τα σήματα R, G και B μόνο.

Η τάση του αργού συγχρονισμού θέτει μερικές φορές προβλήματα διότι μερικές συσκευές δεν την λαμβάνουν υπόψη τους στην είσοδο ενώ άλλες δεν την παράγουν καθόλου. Αυτή η περίπτωση είναι συ-

Άραφορά

Σχήμα 7: Σχεδιάγραμμα ενός καλώδιου SCART πλήρες και "διασταυρούμενο".

χήν όταν χρησιμοποιούμε ένα καλώδιο προσαρμογής για να συνδέσουμε για παράδειγμα μια συσκευή που είναι εξοπλισμένη με συνδέσμους ήχου και εικόνας τύπου RCA στην είσοδο SCART ενός τηλεοπτικού δέκτη. Η τάση αργού συγχρονισμού δεν μπορεί να είναι παρούσα αφού δεν υπάρχει τίποτα για να την παράγει.

Εξάλλου, οι τηλεοπτικοί δέκτες που είναι εξοπλισμένοι με περισσότερους συνδέσμους SCART πρέπει αναγκαστικά να μπορούν να περάσουν ανεξάρτητα από τις "εντολές" που έχουν δοθεί από την τάση του αργού συγχρονισμού, έτσι, ώστε να επιτρέψουν στον χρήστη να επιλέξει την πηγή που πρέπει να παραπρέσει.

Αφού αυτό έχει προσδιοριστεί, στο σχήμα 7 φαίνεται το σχεδιάγραμμα ενός καλώδιου SCART, το οποίο είναι "πλήρες". Παρατηρούμε ότι οι συνδέσεις ήχου και σύνθετου σήματος εικόνας διασταυρώνονται, κάτι που είναι λογικό, έτσι, ώστε η είσοδος μιας συσκευής να έχει την έξοδο της άλλης και το αντίθετο. Αντίθετα, τα σήματα του αργού και γρήγορου συγχρονισμού καθώς και των σημάτων RGB, είναι συνδεδεμένα σε απευθείας σύνδεση διότι δεν λειτουργούν παρά μόνο κατά την διεύ-

θυνση από την πηγή (DVD ή δορυφορικός δέκτης για παράδειγμα) προς τον δέκτη (τηλεοπτικός δέκτης, για παράδειγμα).

Παρατηρήστε ότι οι συνδέσεις εικόνας από την μια μεριά και ήχου από την άλλη, διαθέτουν τους δικούς τους ακροδέκτες γείωσης γεγονός που επιτρέπει την υλοποίηση μιας "καθαρής" καλωδίωσης χρησιμοποιώντας ένα θωρακισμένο καλώδιο ανά τύπο σήματος.

Η υλοποίηση των καλωδίων προσαρμογής από μια συσκευή που διαθέτει έναν σύνδεσμο SCART προς μια που δεν είναι εξοπλισμένη ή και αντίστροφα, γίνεται πολύ απλή εφόσον διαθέτουμε την καλωδίωση του σχήματος 6. Είναι αρκετό στην πραγματικότητα να επιλέξετε καλής ποιότητας επαφές για τον σύνδεσμο και να συνδέσετε στο άκρο του καλωδίου τους συνδέσμους που είναι απαραίτητοι. Έτσι, για παράδειγμα, αν θέλετε να ακούσετε τον ήχο από τον τηλεοπτικό δέκτη στο ηχητικό σας συγκρότημα, το οποίο διαθέτει συνδέσμους RCA στην είσοδο, θα κατασκευάσετε πολύ λογικά το καλώδιο του σχήματος 8.

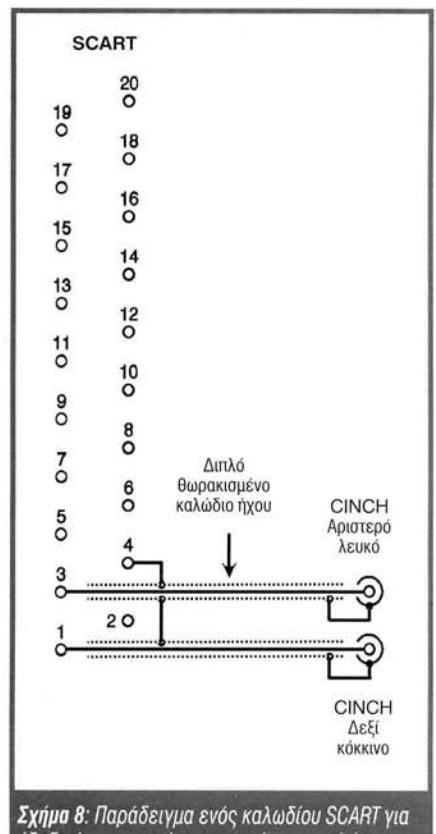
Για αυτούς, οι οποίοι πρέπει να δουλέψουν με συσκευές με πολύ διαφορετικές προελεύσεις, ση-

μειώνουμε την ύπαρξη των κιτ προσαρμογής όπως αυτό, το οποίο εμφανίζεται ως παράδειγμα στο σχήμα 9 που σας επιτρέπει να προσαρμόσετε σχεδόν κάθε τύπο συνδέσμου σ' ένα SCART χωρίς να υπάρχει ανάγκη χρήσης του κολλητηριού.

ΟΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

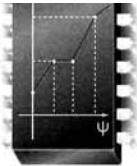
Συναντώνται επίσης και άλλοι σύνδεσμοι στον ήχο και την εικόνα για το ευρύ κοινό αλλά με πολύ πιο σπάνιο τρόπο. Μπορούμε να αναφέρουμε, για παράδειγμα, τους συνδέσμους BNC για τους επαγγελματίες που χρησιμοποιούνται στις συνδέσεις εικόνας μερικών συσκευών όπως για παράδειγμα τα παλαιά μαγνητοσκόπια. Συναντούμε επίσης παλαιούς καλούς συνδέσμους τύπου "μπανάνας" των 4mm στις εξόδους των ηχείων των ενισχυτών υψηλής ποιότητας, αλλά εκεί δεν υπάρχει ανάγκη να σας δώσουμε την σύνδεση διότι, με μια επαφή ανά σύνδεσμο, είναι δύσκολο να κάνετε λάθος.

Σημειώνουμε αντίθετα, ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό πρότυπο, αυτές οι "μπανάνες" και άλλοι σύνδεσμοι με βίδες θα έπρεπε να εξαφανιστούν από τις πίσω όψεις των ενισχυτών σε όφελος των συνδέσμων που αποκαλούνται Speakon. Στο σχήμα 10 φαίνεται η όψη ενός συνδέσμου Speakon με 4 επαφές καθώς και η τυποποιημένη σύνδεση που πρέπει να χρησιμοποιηθεί ανάλογα με τον τύπο της

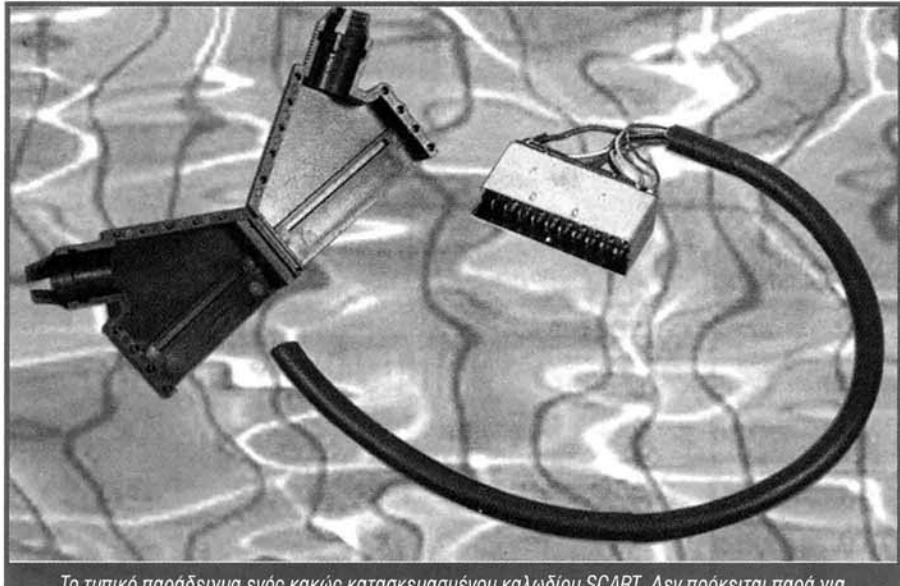

Σχήμα 8: Παράδειγμα ενός καλώδιου SCART για έξοδο ήχου προς έναν οικιακό ενισχυτή ήχου.

Άγαφορά

Το τυπικό παράδειγμα ενός κακώς κατασκευασμένου καλώδιου SCART. Δεν πρόκειται παρά για συνηθισμένα καλώδια κάτω από μια κοινή θωράκιση.

σης, το μέγεθός του και η ακαμψία του (αν μπορούμε να το πούμε) δεν βολεύει σε αυτού του είδους την εφαρμογή. Θα πρέπει λοιπόν να γνωρίζετε ότι βρίσκουμε χωρις δυσκολία στο εμπόριο πραγματικά θωρακισμένο καλώδιο σήματος video σύνθετης αντίστασης 75Ω, με μέγεθος λίγο μεγαλύτερο από αυτό του θωρακισμένου καλώδιου χαμηλών συχνοτήτων για τον ήχο.

Σε ότι αφορά τον σύνδεσμο SCART, το μόνο καλώδιο που πρέπει να χρησιμοποιήσετε εδώ είναι ακόμη το "πραγματικό" καλώδιο SCART, δηλαδή αυτό που περιέχει στο εσωτερικό του τουλάχιστον:

- 4 θωρακισμένα καλώδια χαμηλής συχνότητας για τους συνδέσμους ήχου (δυο προς κάθε κατεύθυνση),
- 5 θωρακισμένα καλώδια (ή ομοαξονικά) σήματος εικόνας για τις δύο συνδέσεις σύνθετου σήματος εικόνας (ακροδέκτες 19 και 20) και τις τρεις συνδέσεις R, G και B,
- 2 συνήθη μονωμένα καλώδια για τον αργό και την γρήγορο συγχρονισμό.

Κάθε άλλος συνδυασμός και κυρίως το καλώδιο πολλαπλών αγωγών όπου μια ομάδα συρμάτων που όλα είναι από την ίδια θωράκιση, θα πρέπει να αποφευχθεί. Βρίσκουμε δυστυχώς πολλά καλώδια SCART στο εμπόριο, τα οποία έχουν υλοποιηθεί με αυτού του τύπου το καλώδιο, κυρίως αυτά που πωλούνται στα μεγάλα πολυκαταστήματα.

Τονίζουμε επίσης την ύπαρξη, στο λιανικό εμπόριο, των προσαρμοστών SCART όπως αυτών που φαίνονται στις φωτογραφίες, οι οποίοι επιτρέπουν την προσαρμογή ενός συνδέσμου SCART σε συνδέσμους RCA ήχου και εικόνας, στην είσοδο ή την έξοδο, καθώς επίσης και μερικές φορές σε σύνδεσμο S-video.

τον τρόπο αυτόν, για εξόδους που μπορούν να παρέχουν μέχρι 150W στα 4Ω, το πολύκλων καλώδιο επιφάνειας 2,5 mm² είναι κατάλληλο. Αν θέλετε να επενδύσετε στα λεγόμενα "monster cables" ή άλλα καλώδια που ονομάζονται "zero oxygen" γιατί ακούτε την διαφορά, τότε έχετε και την ευθύνη να το κάνετε.

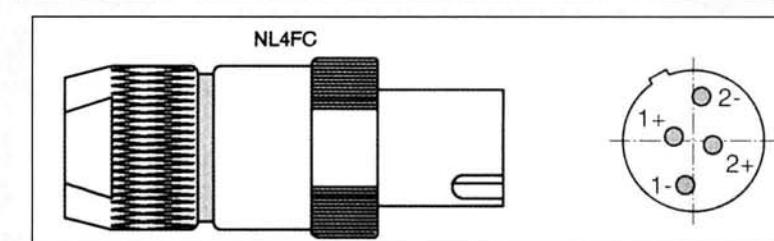
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αν και δεν υποστηρίζουμε να έχουμε λύσει με αυτό το άρθρο όλα τα προβλήματα συνδεσμολογίας που μπορεί να τεθούν στον οικιακό χρήστη του σήματος ήχου και εικόνας, σας προσφέραμε τα μέσα να τα κατανοήσετε στις καλύτερες δυνατές συνθήκες. Στην πραγματικότητα, εφόσον γνωρίζουμε τις συνδέσεις των ακροδεκτών των διαφορών συνδέσμων που υπάρχουν στην αγορά, η υλοποίηση ενός καλωδίου ή το να καταλάβετε γιατί ένα υπάρχον καλώδιο δεν λειτουργεί, γίνεται ένα παιχνίδι για παιδιά. Είναι και αυτό που σας ευχόμαστε.

C O P Y R I G H T

**ELECTRONIQUE
PRATIQUE**

ΤΕΥΧΟΣ Νο 245 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2000

Σχήμα 10: Όψη των συνδέσεων των συνδέσμων Speakon.

Αριθμός ακροδέκτη	Σήμα
Σύνδεσμος 2 ακροδεκτών	
1-	Γείωση
1+	Σήμα
Σύνδεσμος 4 ακροδεκτών	
1-	Γείωση χαμηλών συχνοτήτων
1+	Σήμα χαμηλών συχνοτήτων
2-	Γείωση υψηλών συχνοτήτων
2+	Σήμα υψηλών συχνοτήτων
Σύνδεσμος 6 ακροδεκτών	
1-	Γείωση χαμηλών συχνοτήτων
1+	Σήμα χαμηλών συχνοτήτων
3-	Γείωση μεσαίων συχνοτήτων
3+	Σήμα μεσαίων συχνοτήτων
4-	Γείωση υψηλών συχνοτήτων
4+	Σήμα υψηλών συχνοτήτων